

♦ KOMENTARZ EKSPERTA

Święta z funduszem

♦ **MAGDALENA
ZWOLIŃSKA**

**Jeśli zakładowy regulamin
wymaga przedstawienia PIT,
pracownik powinien go okazać**

Okres zbliżających się świąt to czas intensywnego wykorzystania zakładowego funduszu świadczeń socjalnych (ZFŚS). Zasady udzielania pomocy określa ustawa z 4 marca 1994 r. o ZFŚS.

Wskazuje ona wprost, że o przyznaniu świadczenia decyduje tzw. kryterium socjalne. Wartość bonów towarowych, świadczeń pieniężnych lub rzeczowych wręczanych z okazji świąt musi być zróżnicowana i uzależniona od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej pracownika. Przepisy nie wskazują jednak, w jaki sposób szef może zweryfikować, czy dany pracownik spełnia tak określone wymagania. Niewątpliwie część informacji może pochodzić z akt osobowych lub zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych. Co jednak zrobić w razie podejrzenia o zaniżanie dochodów w celu uzyskania wyższego świadczenia?

W takiej sytuacji zwykle żąda się od zatrudnionych pisemnego oświadczenia o osiągniętych dochodach lub przedstawienia innych dokumentów, np. PIT, zaświadczenia pracodawcy o wynagrodzeniu małżonka itp. Należy jednak pamiętać, że jest to już gromadzenie danych osobowych, co zobowiązuje do przestrzegania ściśle usta-

lonych zasad. Najważniejsza wskazuje, że zbieranie danych osobowych jest dopuszczalne, gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnień lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa.

Uprawnieniem takim jest korzystanie z pomocy socjalnej. Pozostaje jeszcze pytanie, czy oświadczenie lub PIT są niezbędne, by z niego skorzystać. Niezbędność ta nie wynika z ustawy o ZFŚS. Może jednak wynikać z innych przepisów prawa pracy, np. z regulaminu zasad wykorzystania ZFŚS, który w świetle art. 9 § 1 kodeksu pracy stanowi źródło prawa pracy. Jeśli obowiązujący u pracodawcy regulamin wymaga złożenia oświadczenia o określonej treści lub wylegi tymowania się PIT, dokumenty te stają się niezbędne. Oznacza to, że jeśli szef chciałby badać kryterium socjalne na podstawie oświadczenia lub PIT, to powinien zadbać o odpowiednią treść regulaminu. Musi też pamiętać, że ocenia aktualną sytuację socjalną danej osoby. Przy przyznawaniu świadczeń z ZFŚS w drugiej połowie roku dochody z poprzedniego roku mogą być nieaktualne.

—oprac. jol

*Autorka jest adwokatem,
specjalistą od prawa pracy
w kancelarii Raczkowski i Wspólnicy*